

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

postmottak@asd.dep.no

SAFE – Sammenslutningen
av fagorganiserte i energisektoren
Postboks 145, 4001 Stavanger
safe@safe.no, www.safe.no

Et rettferdig arbeidsliv

29.06.2016

Hørings svar fra SAFE til NOU 2016: 1 - Arbeidstidsutvalget

Innledning:

SAFE er sterkt kritisk til gjennomføring og innhold i NOU fra Arbeidstidsutvalget. Det er oppsiktsvekkende at et land som holder frem tre-partsmedvirkning som grunnleggende, velger å kjøre et slikt prosjekt over hodet på oss. Vi håper derfor at våre innspill i høringsarbeidet blir tillagt stor vekt, for å kompensere for den manglende involvering i utredningsarbeidet. Ett ekspertutvalg uten eksperter blir ikke godt nok politisk og faglig forankret.

Mangel på bruk av Fatigue-management i arbeidslivet:

Vi ser at mange internasjonale selskap har gode systemer for håndtering av tretthet og arbeidstidsvurderinger. Dette er viktig å arbeide for å ivareta den enkeltes helse og fare for skader og ulykker. Tretthet og manglende årvåkenhet er også en viktig faktor i å forebygge storulykker. SAFE ønsker derfor at manglende fokus på disse områdene blir fanget opp av myndighetene og fulgt opp gjennom regelverkskrav og tilsynsvirksomhet.

Lange og sammenpressede arbeidsøkter (7.3.3):

SAFE mener at konklusjonen «*langturnuser med intensive eller komprimerte arbeidsperioder og vakter opp mot 13 timer per døgn som avløses med lange friperioder, viser også til økt trivsel og bedre arbeidsmiljø, fornøyde brukere, samt mindre stress både på jobb og i privatlivet for arbeidstakerne*» er feilaktig generalisering. Det er hverken vist til effekter av arbeidsmiljøeksponering og arbeidsmiljøbelastning. De refererte artiklene tyder på at datagrunnlaget er hentet fra yrkesgrupper uten eksponering for støyende miljø, kjemikalier og fysisk belastning. Derimot er referanser til den omfattende forskningen som finnes på «extended working hours» som viser alvorlig helse- og sikkerhetsrisiko fullstendig utelatt.

Kjemisk helsefare og støyeksposering:

Vi er sjokkert over at Arbeidstidsutvalget ikke har diskutert effektene av sammenpressede arbeidsøkter for de som er eksponert for kjemikalier og støy. Tiltaks- og grenseverdier for kjemikalier og støy er basert på normalarbeidsdagen.

Foreslåtte endringer i tredjedelsregelen i rammeforskriften:

SAFE er sterkt bekymret over de foreslåtte endringene i tredjedelsregelen i rammeforskriften. Vi vil minne om at vår næring har nektet å innføre fatigue management systemer der trøtthet og manglende årvåkenhet blir ivaretatt. Vi ser også at risikovurderinger knyttet til arbeidsmiljøeksponering i sammenheng med vurdering av effekt av arbeidstid er mangelfull.

Den ensidige overføring av styringsrett til arbeidsgiver ved fastsetting av arbeidstid, vil slå meget uheldig ut på sakkelen. Ved fjerning av tredjedelsregelen vil mulighet for restitusjon bli kraftig svekket. Sett i lys av de manglende fatigue-management systemene, vil dette føre til svekkelse av årvåkenhet og medføre økt fare for helseskader, og redusert årvåkenhet i sikkerhetskritiske operasjoner føre til økt fare for storulykker. En slik endring vil også være ett

brudd på den mangeårige målsettingen om at Norge skal være verdensledende på HMS i norsk petroleumsindustri. Høringsdokumentet beskriver også at endringen kun skal gjelde arbeidstakere som er omfattet av tariffavtale. Det er kun unntaksvis at arbeidstakere uten tariffavtale reiser ute på norsk sokkel. Dette er derfor en merkelig retorikk som ikke har relevans. SAFE vil derfor utfra et HMS perspektiv argumentere med at endring i regelverket for hviletid, tredjedelsregelen må opprettholdes med dagens nivå der man sikrer at etter en arbeidsperiode så skal man ha fri i en tredjedel av antall dager man har arbeidet offshore med 12 til 16 timers arbeidsdag.

SAFE vil også vise til fremleggelse av HMS tall fra [RNNP](#) prosjektet som viser økende risikonivå i petroleumsindustrien. Minner også om den tragiske dødsulykken ved Turøy dagen etter at RNNP tallene ble presentert. Fortsatt svekkelse av sikkerheten offshore vil ikke være en oljeproduserende nasjon som Norge verdig og i strid med våre tidligere uttalte politiske målsettinger om å være verdensledende innen HMS.

Negativt fokus på 2-4 arbeidstidsordningen offshore:

Viser til drøftingen i kan 15.3.1. I en årrekke har det i media blitt holdt frem en rekke negative synspunkter og påstander om 2-4 arbeidstidsordningene på sokkelen. Rundt arbeidet til Arbeidstidsutvalget har det også vært en rekke kritiske utspill i media der enkelte har harselert over dagens arbeidstidsordninger for skiftgående personell, der det i realiteten er det samme timetallet som legges til grunn for alt skiftgående personell både på land og offshore. Når man sammenligner norsk og britisk sokkel, må man også ta med at de totale kostnadene er høyere på britisk side på grunn av lavere regularitet og dårlige utvinnings- og driftsresultat.

11 timers hvilekravet:

SAFE er sterkt imot at dette kravet svekkes.

Særegne forhold i petroleumsnæringen:

Petroleumsregelverket er annerledes enn det øvrige regelverket på flere områder. Det er ett målbeskrivende funksjonsbasert regelverk som legger til grunn at det skal være gitt opplæring og økt kompetanse i regelverket. Regelverket krever også en høyere grad av medvirkning enn hva som følger av Hovedavtale og Arbeidsmiljølov. Den foreslåtte forskyvingen av styringsrett over til arbeidsgiver vil således sparke beina under forutsetningene for dagens regelverk- og tilsynsregime.

Rammeforskrift, Aktivitetsforskrift og styringsforskrift legger til grunn analyser og risikovurderinger som ikke blir ivaretatt med de foreslåtte endringene fra Arbeidstidsutvalget. Vi ser allerede store utfordringer under dagens regime, og de endringene utvalget foreslår vil forsterke problemene. Økt innleie og entrepris, korte kontrakter, oppsigelser og omstilling svekker rollen til tillitsvalgte og verneombud som sliter med å ivareta oppgavene med å verne arbeidstakernes arbeidsmiljø sett i lys av de risikoeksponeringsforhold de er utsatt for, i lys av arbeidstidsbelastningene som da forsterker eksponeringsmengde av negative arbeidsmiljøforhold.

Avslutningsvis:

SAFE håper at de foreslåtte svekkelsene i arbeidstakernes innflytelse på egen sikkerhet og arbeidsmiljø blir skrinlagt. SAFE ønsker derimot at en større faglighet og økte risikovurderinger skal bli lagt til grunn ved vurderinger av arbeidstid, sett i lys av de risiko- og eksponeringsforhold den enkelte arbeidstaker og arbeidstakergrupper blir utsatt for. Med vennlig hilsen

SAFE

Roy Erling Furre
2. nestleder